

Aktualizacja inwentaryzacji azbestu na terenie Gminy Poraj

W sierpniu bieżącego roku na terenie naszej Gminy dzięki dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Gospodarki w ramach realizacji zadania wynikającego z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” została przeprowadzona aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest.

Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała, iż na terenie Gminy Poraj znajduje się obecnie około 82 928 m² wyrobów zawierających azbest w postaci falistych i płaskich płyt azbestowo-cementowych zastosowanych na pokryciach dachowych i elewacjach budynków. W sumie zinwentaryzowano 912 216 kg (912,22 Mg) tych wyrobów.

AZBEST - najważniejsze informacje

Czym jest azbest?

Azbest jest nazwą handlową odnoszącą się do sześciu minerałów włóknistych. Pod względem chemicznym są to uwodnione krzemiany magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Właściwości azbestu takie jak: duża odporność na wysokie i niskie temperatury, niewielkie przewodnictwo cieplne i odporność na działanie czynników chemicznych sprawiły, że stał się on powszechnie wykorzystywany.

Gdzie występuje?

W przeszłości był stosowany na szeroką skalę w kilku dziedzinach gospodarki, przede wszystkim w budownictwie, ale także w energetyce, transporcie i przemyśle chemicznym. Najważniejszymi zastosowaniami azbestu są: wyroby azbestowo-cementowe produkowane z azbestów chryzotylowego i amfibolowych, takie jak: pokrycia dachowe, rury ciśnieniowe, płyty okładzinowe i elewacyjne; wyroby izolacyjne stosowane do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych oraz ubrań i tkanin ognioodpornych; wyroby uszczelniające: tektury, płyty azbestowo-kauczukowe, szczeliwa plecione, wyroby cierne, takie jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe stosowane do różnego typu hamulców, wyroby tekstylne: sznury i maty, wyroby hydroizolacyjne: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe.

Jak wpływa na zdrowie ludzi?

Chorobotwórcze działanie azbestu występuje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Azbest może być przyczyną chorób układu oddechowego tj.: pylicy azbestowej (azbestozy), łagodnych zmian opłucnowych, raka płuc oraz międzybłoniaków opłucnej i otrzewnej (nowotworów o wysokiej złośliwości). Między pierwszym narażeniem, a pojawieniem się patologii (zwłaszcza nowotworów) występują długie okresy.

Jak usuwać wyroby azbestowe?

Usuwanie wyrobów azbestowych musi zostać wykonywane przez specjalistyczne firmy. Przed zdjęciem materiał powinien zostać zwilżony, następnie zdjęty, najlepiej w całości, nie dopuszczając do jego łamania lub kruszenia. Teren, z którego eliminuje się źródła surowca powinien być odizolowany od otoczenia, by zapobiec narażeniu przypadkowych ludzi na kontakt z rakotwórczymi włóknami minerału. Zarówno w trakcie prowadzenia prac, jak i po ich zakończeniu poziom stężenia azbestu w powietrzu powinien być stale monitorowany. Usunięte odpady muszą zostać w następnej kolejności przetransportowane na odpowiednie składowiska. Wszystkie wyroby zawierające azbest muszą zostać usunięte do końca 2032 roku. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 roku o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (t.j. Dz.U. 2004 Nr 3, poz. 20 z późn. zm.) wprowadziła zakaz produkcji tych wyrobów od 28 września 1998 roku. Od 28 marca 1999 roku obowiązuje również zakaz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.

Co zrobić aby bezpiecznie usunąć azbest?

Wszyscy mieszkańcy, którzy planują usunąć azbest z terenu swojej posesji nie powinni wykonywać tego samodzielnie. Prace takie należy zlecić specjalistycznej firmie, posiadającej odpowiedni sprzęt i uprawnienia. Najlepiej zgłosić się do Urzędu Gminy, gdzie każdy mieszkaniec otrzyma odpowiednią informację o tym jak bezpiecznie przeprowadzić demontaż pokryć azbestowych oraz o możliwościach otrzymania dofinansowania na wykonanie tych prac.

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu

W dniu 15 marca 2010 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Główne cele Programu to:

- 1.usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- 2.minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;
- 3.likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele Programu będą realizowane sukcesywnie aż do roku 2032, w którym zakładane jest oczyszczenie kraju z azbestu. Szacuje się, że na terenie kraju w 2008 r. znajdowało się ok. 14,5 mln ton wyrobów zawierających azbest (w latach 2003-2008 usunięto ok. 1 mln ton). Przyjmuje się, iż następujące ilości odpadów zawierających azbest zostaną wycofane z użytkowania w kolejnych latach: w latach 2009-2012 około 28% odpadów (4 mln ton), w latach 2013-2022 około 35% odpadów (5,1 mln ton), w latach 2023-2032 około 37% odpadów (5,4 mln ton).

Program tworzy nowe możliwości, m.in.:

- 1.składowanie odpadów azbestowych na składowiskach podziemnych,
 - 2.wdrażanie nowych technologii umożliwiających unicestwienie włókien azbestu,
 - 3.pozostawianie w ziemi – w dopuszczonych prawem przypadkach – wyrobów azbestowych wycofanych z użytkowania.
- Realizacja założeń Programu i usunięcie wyrobów zawierających azbest przyniesie korzyści społeczne, ekonomiczne i ekologiczne polegające na:
- 1.zmniejszenie emisji włókien azbestowych,
 - 2.uzyskanie poprawy ochrony zdrowia mieszkańców,
 - 3.poprawie wyglądu zewnętrznego obiektów budowlanych i ich stanu technicznego.

Więcej informacji o „Programie..” znajdą Państwo na stronie Ministerstwa Gospodarki (<http://www.mg.gov.pl/Bezpieczenstwo+gospodarcze/Program+Oczyszczania+Kraju+z+Azbestu>).